

ΝΑ ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΩΣ ΠΑΡΑΙΣΘΗΣΙΟΓΟΝΟ (Ιανουάριος 2007)

Συγγραφέας: ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΣΟΥΛΗΣ

Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος ανήκει ήδη στην -όχι μικρή- κατηγορία εννοιών, με τις οποίες ως Πολιτεία και κοινωνία έχουμε «τραυματική» σχέση. Στο ζήτημα αρχής είναι εύκολο να συμφωνήσουμε: ότι δηλαδή η ελληνική γη, οι γεωργικές εκτάσεις, τα δάση, οι δασικές εκτάσεις, οι ακτές, οι θάλασσες, οι ποταμοί, τα ορεινά τοπία, οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα μνημεία, τα οικιστικά σύνολα, ο αέρας που εισπνέουμε αποτελούν τη βάση για την επιβίωση και την ποιότητα της διαβίωσης της δικής μας και των παιδιών μας. Επομένως, η χρήση του περιβάλλοντος από άνθρωπο, κάτι αναγκαίο και με ευεργετική συχνά επίδραση στα περιβαλλοντικά στοιχεία, πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο που να μην το καταστρέφει. Όχι ως αυτοσκοπός, αλλά ως προϋπόθεση για την ευημερία του ανθρώπου.

Αυτό ακριβώς αποτυπώνεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος, όπως διατυπώθηκε ήδη το 1975 από τον Κωνσταντίνο Τσάτσο, αναθεωρήθηκε το 2001, ερμηνεύθηκε και εφαρμόστηκε από τα δικαστήρια, ιδιαίτερα δε από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Τα τεράστια προβλήματα εμφανίζονται στην υλοποίηση της συνταγματικής αρχής σε επίπεδο νομοθεσίας, διοίκησης και κοινωνίας.

Είναι οφθαλμοφανές ότι η Ελλάδα ως γεωγραφικό μέγεθος νεκρώνεται με την ακατάσχετη τσιμεντοποίηση και κακοποίηση. Ίσως είναι αναγκαίο να επιλεγεί με ειλικρίνεια η βασική κατεύθυνση για την αντιμετώπιση της αντίφασης: είτε το άρθρο 24 πρέπει να παραμείνει ως έχει και να ενταθούν οι προσπάθειες για την υλοποίηση των αρχών του είτε το άρθρο αυτό πρέπει, έστω σταδιακά, να απεικονίσει, με όση ακρίβεια μπορεί να γίνει ανεκτό, τη σκληρή για όλους μας πραγματικότητα. Σε κάθε περίπτωση ήταν κρίμα το Σύνταγμα να χρησιμοποιηθεί ως παραισθησιογόνο.

Έχει σημασία ότι προτείνονται για αναθεώρηση και τα άρθρα 43 και 102: η κρατική διοίκηση, αφού προσπάθησε, με μικρές επιτυχίες και μεγάλες αποτυχίες, να συνδυάσει την ανάπτυξη με τη διατήρηση των φυσικών πόρων, παραιτείται ακόμη και από τον επιτελικό σχεδιασμό. Το πολύπλοκο αντικείμενο μεταβιβάζεται στους έμπειρους και άρτια στελεχωμένους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

διακρίνονται ιδιαίτερα για τα υψηλά ποσοστά πρασίνου και ελεύθερων χώρων, καθώς και τις άριστες υποδομές που εξασφαλίζουν στους δημότες τους.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «Ο ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ» στις 14 Ιανουαρίου 2007, σ. 29.